

פרוטוקול מס' 36/ג

מישיבת ועדת-הכנסת ביום שלישי,
כ"א בסיון תשי"ד (22.6.1954)
בשעה 9.00

חברי-הוועדה:

נ ר כ ח ד:

- ד. בר-רב-האי - היו"ר
- י. אורי
- ב. אזניה
- ב. אידלסון
- ע. איכילוב
- ס. ארם
- א. ברמן
- מ. וילנר
- ק. כהנא
- ע. מימון
- מ. נורוק
- א. דזיאל-נאור
- ד. פלדמן
- ד. צברי

סוזמנים:

- מ. דוזטי - מזכיר הכנסת
- א. צידון - סגן מזכיר-הכנסת
- ח. ליאור - מזכירו של יו"ר הכנסת.

ח ט ר ד:

- סיף אדין אלזועבי
- ש. בנה
- ש. גרדי
- י. הררי
- סאלח חסן ח'ניפס
- ש. לורנץ
- א. סטופ
- ב. קמין
- י. רפאל

סדר-היום:

- א. קביעת מסגרת זמן לדיון בחוק השיפוט הצבאי תשי"ד - 1954 - עמ' 2
- ב. בקשת הציונים הכלליים שלא להעלות הצעות לסה"י ביום ד' המיועד לכך - (23.6.54) - 2
- ג. זכות נסיעה חינם לחברי-הכנסת על סמך כרטיס חבר-הכנסת - 3 - 4
- ד. שאלה שנתעוררה בוועדת-הכספים בקשר לדיון מחדש בהחלטה שנתקבלה אך טרם הונחה על שולחן הכנסת - 4
- ה. הצעת ח"כ וילנר לדון בהתנהגותו של יו"ר ישיבת הכנסת ביום ד' 16.6.1954 - 5

א. סביעת זמן לדיון בחוק השיפוט הצבאי תשי"ד - 1954:

היו"ר ד. בר-רב-האי: עלינו לקבוע זמן לדיון הזה. אני מציע 6 שעות.

א. ברמן: אני מציע 10 שעות.

י. אורי: אני מסכים ל-8 שעות, בתנאי שלפחות חברי ועדה זו, יישבו באולם הכנסת, במשך זמן זה.

ה ר ח ל ט

להקצות לדיון בחוק השיפוט
הצבאי תשי"ד - 1954 -
7 שעות.

ב. בקשת הציונים הכלליים שלא להעלות הצעות לסדר-היום ביום ד' המיועד לכך:

היו"ר ד. בר-רב-האי: סיעת הציונים הכלליים פנתה ליו"ר וביקשה ממנו לא להעלות מחר, יום ד' המיועד להצעות לסדר-היום, כל הצעות כאלו, משום שהם יהיו עסוקים בוועידתם. כמובן, הצעות שתוכרנה כדחופות כן תועלנה. לדעתי, אם סיעה גדולה פונה בבקשה מסוג זה יש להענות לה.

א. רוזאל-באור: לא חשוב אם הסיעה היא קטנה או גדולה. העקרון הוא, אם סיעה מבקשת.

היו"ר ד. בר-רב-האי: אינני מוכן לקבל את התיקון הזה, כי יש הבדל בין סיעה של שני אנשים וסיעה של 23 איש. אני מוכן לקבל את זה בצורה כללית, אך אני משאיר לי את האפשרות לשקול את הדבר מדי פעם בפעם.

ה ר ח ל ט

להענות לבקשת סיעת הציונים הכלליים
שלא להעלות ביום ד' המיועד לכך את
ההצעות לסדר-היום, ולדחותן לשבוע הבא.

ג. זכות נסיעה חיינם לחברי-הכנסת על סמך כרטיס חבר-הכנסת:

היו"ר ד. בר-רב-האי:

כפי שידוע לכם, בהתאם לחוק חסינות חברי הכנסת נהנים חברי-הכנסת מזכות של נסיעות חיינם בשירותי התחבורה המשרתים את הציבור - במיוחד מנובר בדכבת ואוטובוסים חברי-הכנסת הראשונה יזכרו שהנהלת הרכבת חילקה בזמנה כרטיסים מיוחדים לחברי-הכנסת. גם מרכז הקואופרציה עשה כן. ועדת-הכנסת, עוד בכנסת הראשונה, התנגדה לזה, וטענה שהזכות הזאת צריכה להנתן לחברי-הכנסת רק על סמך כרטיס חבר-הכנסת שבידיהם. הרכבת הסיקה מסקנה מזה ולקחה בחזרה את הכרטיסים המיוחדים.

בזמן האחרון פנו אלינו שרותי התחבורה, "אש"ר ו"דן" וביקשו דשימה של חברי-הכנסת עם תמונותיהם, כדי להמציא להם תעודות מיוחדות לנסיעה חיינם באוטובוסים. המזכירות, נאמנה להחלטת ועדת-הכנסת, סרבה לעשות כן, והודיעה על-כך לחברות התחבורה. אך חברות אלו מתעקשות וטוענות שהדבר הזה גורם להן קשיים, כי לא כל נהג חייב להכיר את תעודתו של חבר-הכנסת.

אנני שולל גישה זו של חברות התחבורה, אך לא רציתי לקבוע דבר על דעת עצמי, והריני מביא את הענין הזה בפני ועדת הכנסת. לדעתי, ועדת-הכנסת צריכה לעמוד על החלטתה הקודמת ולא להענות לבקשת שרותי התחבורה.

א. רוזיאל-נאור:

אני תומכת בדעתו של היושב-ראש שזכויות חברי-הכנסת ניתנות להם על סמך תעודתם. אך יחד עם זאת נראה לי שרשימה זו מצד שרותי התחבורה היא מוצדקת מבחינה טכנית, משום שלא כל נהג חייב להכיר את הפנקס שבידינו, בשעה שלא כתוב עליו דבר. יש להחליט אחת ולתמיד שעל הפנקס צריך להופיע השם "חבר-כנסת" או "כנסת", ואז לא תהיינה כל תסבוכות.

י. אורי:

אין לדבר על תיקון הפנקס של חבר-הכנסת דוקא בהצדמות זו. זהו פרק בפני עצמו. לדעתי יש לתמוך בדעתו של היו"ר הכנסת כי פנקס חבר-הכנסת הוא שמקנה לנו זכות לנסוע חיינם. אם אנני נוסע לפי כרטיס מיוחד של שרותי התחבורה, נוצרת אצלי הרגשה כאילו אני מקבל איזו הנחה או טובת-הנאה ממישהו. עוד לא נתקלתי בנהג שאינו מכיר את הפנקס שלנו; אם נתקלתי - הוא פתח את הפנקס ומייד נתברר לו הדבר. אני מציע לאשר את ההחלטה הקודמת.

מ. בורוק:

אני מציע לאשר את ההחלטה הקודמת. ידוע לי שבארצות דמוקרטיות אחרות נוסעים חברי הפרלמנטים על סמך פנקסייהם ברכבת, אוטובוסים ואניות.

ע. מימון:

אני שוללת את הקשר שבין פנקס חבר-הכנסת, חוק החסינות וכרטיס נסיעה מיוחד. לדעתי אין משום פחיתת-כבוד בנשיאת כרטיס נסיעה מיוחד.

ד. פלדמן:

אני תומך בדעתו של חבר-הכנסת אורי. אני רואה כאן ענין עקרוני, כי אם נענה לבקשת שירותי התחבורה, ינוצר מצב שכל דבר שאנו זכאים לו לפי חוק החסינות, נוכל לקבלו רק אם נפנה למוסד המטפל בו, והוא ישיב לנו תמיד, כי עלינו לפנות אליו בטרם נזכה בזכויות המגיעות לנו.

עוד לא נתקלתי בנהג שאינו מכיר את תעודת חבר-הכנסת. להיפך, בשעה שהיה בידי כרטיס מיוחד של חברת "אש"ר, פנה אלי הנהג בשאלה, מבין לי כרטיס זה, כי הוא אינו מכיר אותי, כחבר "אש"ר.

ב. אירלסון:

אינני יודעת מדוע אנו זכאים לדרוש מחברת "אש"ר או כל חברה אחרת, לנהוג כפי שאנו רוצים. תעודת חבר-הכנסת משמשת אותי רק במקרים יוצאים מן הכלל, כמו הדרכון, ואין היא צריכה לשמש לי ככרטיס נסיעה באוטובוס או ברכבת. בדרך-כלל אינני יודעת מדוע אנו זכאים לאבות של נסיעה חיינם. אבל אם אנו זכאים לה, אינני יודעת מדוע לא נענה לבקשת שרותי התחבורה ונקבל כרטיסים מיוחדים.

היו"ר ד. בר-רב-האי:
אין אנו נהנים ממתנות של חברת "אשד" או
כל חברת תחבורה אחרת. אנו נהנים מזכות
זו על יסוד חוק החסינות, אשר קובע "חבר-כנסת זכאי לנסיעה חינם בתחומי
המדינה ברכבת ובאוטובוסים אשר בשירות הציבור להסעת נוסעים".

כל הזכויות האלו שניתנו לנו - ואינני
נכנס כרגע לשאלה אם הן מוצדקות או לא - נובעות מהיותנו חברי-כנסת,
ועובדה זו מתאשרת אך ורק על-ידי פנקס חבר-הכנסת שבידינו. אינני מוכן
להשתמש בכל תעודה אחרת. אינני חושב שאנו דורשים דבר גדול מדי מנהגי
השרותים לתחבורה, כאשר אנו מבקשים מהם להכיר את התעודה שבידינו, המקנה
לנו זכות של נסיעה חינם. בשבילי זו שאלה עקרונית. אם נענה לדרישה
שהובאה היום, נצטרך מחר להצטייד בתעודות של "אשד", "דן", "המקשר"
ועוד ועוד.

עלינו להחליט עתה אם אנו מאשרים את
ההחלטה הקודמת של ועדת-הכנסת, או אם אנו נענים לדרישות של שרותי התחבורה.

ה צ ב ע ה

ברוב של 12 קולות נגד 2 קולות
נדחתה ההצעה להענות לבקשת שרותי
התחבורה.

ה ר ח ל ט

לאשר את ההחלטה הקודמת של ועדת-הכנסת
שלפיה זכות נסיעה חינם ברכבת ובאוטובוסים
ניתנת לחברי-הכנסת רק על-סמך פנקס חבר
הכנסת שבידיהם.

ד. שאלה שנתעוררה בוועדת-הכספים בקשר לדיון מחדש בהחלטה שנתקבלה אך טרם
הונחה על שולחן הכנסת:

היו"ר ד. בר-רב-האי:
יור ועדת-הכספים מבקש לדעת אם ועדת-הכספים
רשאית לדון מחדש בחוק שנתקבל בוועדה, אך טרם
הונח על שולחן הכנסת, אם הממשלה ו/או חבר-הוועדה מבקש זאת.

בענין זה קיימת הוראה ברורה של ועדת-הכנסת,
והיא הובאה לידיעת יור הוועדות בזמנו, שאם רוב בוועדה מבקש לדון מחדש
בהחלטה שנתקבלה בוועדה, אך טרם הונחה על שולחן הכנסת, תדון הוועדה מחדש
בענין.

ה ר ח ל ט

להפנות את תשומת-לבה של ועדת-הכספים
להחלטת ועדת-הכנסת, שבכל מקרה שיש רוב
בוועדה הדורש לדון מחדש בהחלטה שכבר
נתקבלה, אלא שטרם הונחה על שולחן הכנסת,
יש לדון מחדש בענין שהוחלט עליו.

ה. הצעת חבר-הכנסת וילנר לדרון בהתנהגותו של יו"ר ישיבת הכנסת ביום 16.6.54

היו"ר ד. בר-רב-האי:
חבר-הכנסת וילנר מבקש לדרון בהתנהגותו של יו"ר ישיבת הכנסת ביום ד' 16.6.54.

כידוע, תלונות על יו"ר הישיבה צרזכות להיות מופנות אך ורק לוועדת הפירושים ואין בסמכותה של ועדת-הכנסת לדרון בהן.

מ. וילנר:
כחבר ועדת-הכנסת במשך שנים מספר, הריני מוכרח לקבל את הצד הפורמאלי שבדברי יושב ראש הוועדה. אך האם אוכל לקבל את מתובתה של ועדת-הפירושים?

היו"ר ד. בר-רב-האי:
סגן יו"ר הכנסת, י. קליבנוב, הוא יו"ר ועדת-הפירושים.

הישיבה נבעלה בשעה 9.35

=====